

τάματα τὰ ὅποια ἐκ τούτου δυνάμεθα νὰ ἐξάξωμεν, πρέπει πρὸ πάντων νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ὁ στρατὸς ὑπερέβαινε τὰς 100,000 ἀνδρῶν, ὅτι ἦτο πλουσιώτατος ὥς ἐκ τῶν λαφύρων τῆς Ἀσίας καὶ ὅτι κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶχον δοθῇ εἰς ἕκαστον στρατιώτην κατὰ μὲν τὸν Ἀππιανὸν δραχμαὶ χίλια, κατὰ δὲ τὸν Πλούταρχον δραχμῶν δύο χιλιάδες. Ἀς λάβωμεν τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῶν δραχμῶν χιλίων ἢ δοθείσα ἄρα ἐπὶ χειρας τῷ στρατῷ ἀμοιβὴ συνεποῦτο εἰς ἕκαστον ἑκατομύρια ἀρχαίων δραχμῶν τὸ δὲ ὑποσχεθὲν γέρας, ἐν περιπτώσει νίκης, ἀναγκαιῶς πρέπει νὰ ὑποτεθῇ μεγάλητερον· ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴ φανώμεν ὑπερβολικοί, ἅς δεχθώμεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ᾖ τὸ ἐλάχιστον ἴσον τῆς ἐπὶ χειρας δοθείσης ἀμοιβῆς. Ὁ στρατὸς λοιπὸν ἐκεῖνος εὐλογώτατα ἐδύνάτο νὰ ἐλπίσῃ ὅτι ἡμπορεῖ νὰ λαφυραγωγῇσθαι ἀπὸ τῶν δύο πόλεων τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Λακεδαιμόνος, τοῦλάχιστον 100,000,000 ἀρχαίων δραχμῶν λείαν, ὅπερ ἐστὶ 17,000 περίπου τάλαντα, τὰ ὅποια, ὥς γινώσκωμεν ἤδη, ἱσοτιμοῦνται πρὸς 220,000,000 περίπου σημερινῶν ἡμετέρων δραχμῶν. Μερίσαντες τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς δύο, θέλομεν εὑρεῖ τὴν ἀξίαν τῆς κινητῆς περιουσίας ἣτις περιλαμβάνετο, κατὰ τὴν τότε ἐπικρατοῦσαν γνώμην, εἰς ἑκατέραν τῶν δύο ἐκείνων πόλεων. Καὶ ἂν ἤδη περιλάβωμεν εἰς τὴν ἀξίαν ταύτην τὰ τε ἐπιπλά, καὶ τὰ χρήματα καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ βροσκήματα, ὁμολογητέον, ὅτι ἡ Λακεδαιμόν, ἔχουσα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἐν γένει κινητὴν περιουσίαν ἀξίας 110,000,000 δραχμῶν, ἦτο πόλις πλουσιωτάτη.

ΒΟΜΒΑΗ ΚΑΙ ΤΑΠΡΟΒΑΝΗ. (1)

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

Ὅσοι δὲν ἔχουσι νὰ σπείρῳσιν ἐξήκοντα χιλιάδας φράγκων κατ' ἔτος εἰς τὰς ἀμάξας καὶ τὰ πλοῖα, καὶ δὲν αἰσθάνονται μεγίστην κλίσιν πρὸς τὴν ναυτίαν, οὐδὲ συμπάθειαν πρὸς τὰς τίγρεις καὶ τοὺς κροκοδείλους, πρέπει νὰ γνωρίζωσι τινα χάριν πρὸς ἐκεῖνον ὅστις, λόγῳ ὀκνηρίας, μεταβαίνει εἰς Ἰνδιάν, ἐκτίθεται εἰς πολλὰς δαπάνας καὶ εἰς κινδύνους, διὰ νὰ κατορθώσῃ ὥστε πολλοὶ ἄλλοι, χωρὶς νὰ σαλεύσωσιν ἀπὸ τοῦ σκίμπεδος των ἢ ν' ἀποβάλλωσι τὰς οἰκιακάς των ἐμβάδας, ἀλλὰ δαπανῶντες ὀλίγα μόνον φράγκα καὶ ὀλιγωτέρας ὥρας, νὰ ἐπισκερθῶσι καὶ αὐτοὶ τὰ ἴδια μέρη.

Ὅσοι δὲν θαυμάζουσιν ὑπὲρ τὸ μέτρον τὴν ἐνασχόλησιν ἐκείνων οἵτινες κατατρίβουσιν ὅλον αὐτῶν τὸν καιρὸν καὶ ὅλην τὴν δραστηριότητά των εἰς τὸ νὰ διατρέχῳσι πολλὰς χιλιάδας λευγῶν κατ' ἔτος εἰς τὰ Ἠλύσια πεδία, ἀπὸ τῆς πλατείας τῆς Ὀμονοίας εἰς τὴν ὁδὸν Μαρινιῇ, καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ

Μαρινιῇ εἰς τὴν πλατείαν τῆς Ὀμονοίας, (2) πρέπει νὰ εὐγνωμονῶσι πρὸς ἄνθρωπον ὅστις, καὶ τοὶ ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ περάσῃ ἀναλγήτως ὡς καὶ αὐτοὶ τὰς ἡμέρας του, προτιμᾷ, ἀντὶ νὰ στρέφεται αἰωνίως ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κύκλου ὡς ἀνθρωπόμορφος σκίουρος, νὰ μεταβῇ ἀλλαχοῦ, καὶ ἀντὶ βιάσθαι ἀχρήστου, νὰ λάβῃ εἰς χεῖρας γραφίδα χρησιμωτάτην.

Οἱ μὴ ἀγαπῶντες ὡς ἡμεῖς τὰ βιβλία τὰ συντασσόμενα δι' ἄλλων βιβλίων, τὰ ψευδῆ ὑπομνήματα, τὰς ψευδεῖς περιηγήσεις, θέλουσι μάθει εὐχαρίστως ὅτι αἱ περὶ Ἰνδίας ἐπιστολαὶ τὰς ὁποίας θέλομεν δημοσιεύσθαι, εἶναι ἐπιστολαὶ ἀληθέσταται, γραφεῖσαι ἐπὶ τῶν τόπων αὐτῶν, ἀφελῶς καὶ χωρὶς τῆς ἐλαχίστης ἐπιτηδεύσεως, διότι ὁ γράψας αὐτάς δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ τὰς κοινοποιήσῃ. Οἱ ἀναγνώσται ἄρα ἀντὶ νὰ εὐρωσι συγγραφεῖα, θέλουσιν εὑρεῖ ἄνθρωπον, ὡς λέγει ὁ Πασχάλης.

Πῶς λοιπὸν ἐδημοσιεύθησαν; ἰδοὺ τὸ ἱστορικόν· ὁ περιηγητὴς μας εἶχε φέρει ἐκ τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν πολλὰ ἱχνογραφήματα πολύτιμα, ἀκριδέστατα καὶ χαρακτηριστικώτατα, καὶ λιθογραφῆσαι τινὰ ἐξ αὐτῶν· ἀλλ' οἱ λιθογράφοι ἐζήτησαν καὶ ἐρμηνείαν. Ὁ ἀδελφός του, πρὸς ὃν ἔγραψε τακτικῶς καθ' ὅλον τῆς ἀπουσίας του τὸ διάστημα, εἶχε φυλάξῃ τὰς ἐπιστολάς του. Ἐδύνατο νὰ εὐρεθῇ ἐρμηνεὶα ἱζωηροτέρα ἐκείνης ἣτις ἔγεινεν ἐπιτοσίως καὶ κατὰ πρῶτην προσβολήν;

Ἡ πρώτη ἐπιστολὴ χρονολογεῖται ἐκ Μελίτης τὴν 2 Φεβρουαρίου 1844· ἐπιθυμοῦντες ὁμῶς ἀνυπομονῶς νὰ φθάσωμεν εἰς τὰς Ἰνδίας, σπεύδομεν, προστρέχοντες εἰς τὸ δικαίωμα τῶν δραματικῶν ποιητῶν, νὰ ὑπερπηδήσωμεν τὴν Αἴγυπτον χωρὶς νὰ διατρίψωμεν εἰς αὐτήν, καὶ νὰ μεταβῶμεν εἰς Βομβάην.

« Ἐν μέσῳ δάσους φοινίκων καίτῃ ἡ μεγάλη πόλις τῆς Βομβάης κατοικουμένη ὑπὸ 280,000 Ἰνδιῶν καὶ Γουέβρων, ἡμιγύνων ἢ λευχειμόνων, κίτρινωπῶν, ἐχόντων βραχίονας καὶ πρόσωπα βεβαμμένα, καὶ φερόντων πολλάκις κεφαλοδέσμια κόκκινα, λευκὰ, κίτρινα ἢ πράσινα. Γυναῖκες ἐπίσης ἡμιγυμνοὶ ἢ ἀλλοκότως ἐνδεδυμένοι με λεπτότατα ὑφάσματα κόκκινα, λευκὰ, ἰάνθινα, καὶ καταπεφορτισμένοι με κοσμήματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ εἰς τοὺς πόδας, τὰς χεῖρας, τοὺς βραχίονας, τὸν τράχηλον, τὴν μήτην καὶ τὰ ὠτία, καθὼς καὶ με ἄνθη εὐωδέστατα εἰς τὴν κεφαλὴν· μικροὶ ναοὶ ἰνδικοὶ πλήρεις εἰδώλων τερατομόρφων περικυκλούμενοι ὑπὸ φακιρῶν (ἱερομονάχων) ἰσχνῶν, ἐχόντων τοὺς ὄνυχας μακροὺς καὶ ἀγκύλους ὡς τοῦ ἀετοῦ· γραῖαι ἀγριοπρόσωποι, με κόμην ἄτακτον καὶ λυτὴν, με ὀφθαλμοὺς βλοσυροὺς· ἀπέραντοι λίμναι ὅπου λούουσι τοὺς νεκροὺς, καὶ ὅπου ὑπάρχουσιν ἀδιακόπως σωροὶ ἀνθρώπων· ναῖσχοι σιωπηλοὶ τῶν Γουέβρων, θορυβῶδεις παγόδαι (ναοὶ) ἰνδικαί· ὁσμὴ μόσχου πληροῦσα τὸν τόπον ὅλον, ὁσμὴ δύσφορος, προσερχομένη ἀπὸ ἰκτίδων ὀνομαζομένων ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν *μοσχοπορικῶν*, αἵτινες βρίθου-

(1) Ταπροβάνην ὀνομάζουσιν ὁ Στράβων, ὁ Πτολεμαῖος καὶ ὁ Αἰονάσιος τὴν κατὰ τὰς Ἰνδίας μεγάλην νῆσον Ceylan, ὑποκειμένην ἡμέραν εἰς τοὺς Ἀγγλους. Σ. Μ.

(2) Ὡς ἂν ἔλαγον ὁ συγγραφεὺς ἀπὸ τοῦ καρεναίου τῆς Ἀρσίας Ἑλλάδος μέχρι τοῦ Παναγιώτου, καὶ ἀπὸ τοῦ Παναγιώτου μέχρι τῆς Ἰβρίας Ἑλλάδος. Σ. Μ.

σιν εἰς τὴν πόλιν ὡς καὶ κατ' ὅλην τὴν Βομβάην ἤχοι μουσικῆς βαρβάρου καὶ αἰωνίας, ἰδοὺ ἡ πρώτη ὄψις τῆς πόλεως. Περιερχόμενος εἰς τὰς ὁδοὺς, παρατηρεῖς συγνακίς, ὡς εἰ, κλωδίᾳ περιχευκλωμένα ὑπὸ ἐνὸς μόνου σύρματος, πολλὰ φῶτα· ἐκεῖ τελοῦνται γάμοι Ἰνδικοὶ τοῦς ὁποῖους ἐκλαυθάνει τις ὡς γελωτοποιίας. Μειράκια δεκαετῇ ἢ δωδεκαετῇ νυμφεύονται κοράσια πέντε ἢ ἔξι ἐτών. Εἶναι ὁλόγυμνα, καταπερορτισμένα ὅμως μὲ δακτυλίδια καὶ μὲ ψέλλια, ἀλειμμένα μὲ χρῶμα κίτρινον, καὶ περιστοιχισμένα ὑπὸ πλῆθος γυναικῶν ἢ ἀνδρῶν. Καὶ ποτὲ μὲν τὰ πλύνουσι, ποτὲ δὲ τὰ ἀλείφουσιν ἐκ νέου μὲ χρῶμα κίτρινον, καὶ ἄλλοτε προσφέρουσι πρὸς αὐτὰ νερόν τὸ ὅποιον κρατοῦντα εἰς τὸ στόμα ἐσπενδονίζουσι πρὸς ἀλλήλα. Αἱ ἀθλιότητες αὐταὶ διαρκοῦσι τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας κατὰ συνέχειαν ἐν μέτῳ ἀκατανόητου κρότου τυμπάνων καὶ λυρῶν, καὶ τῶν χορῶν τῶν βασιλευδῶν (χορευτριῶν).

ἄνδρες. Διευθύνθη ἁμέσως πρὸς τὸν σωρὸν ἐκεῖνον, ἐλκυσθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐναρμονίου συνδυασμοῦ τῶν χρωμάτων μετὰ τῶν γλοερῶν φυτῶν καὶ δένδρων. Ἐν τῷ τῆς καλύβης ἐκάθητο μὲ πόδας ἐσταυρωμένους ἰθρυπός τις ἔχων ἐμπροσθεν τοῦ κιβώτιου, ὅθεν ἀνέκυρεν, ὡς διὰ τὰ τοῦς ἐπιθεωρήσῃ, σωροὺς κασμημάτων καὶ ὑέλων πολυμόρφων καὶ πολυχρόων, πέλους, προσωπεῖα, ἐπωμίδας τριτμεγίστας, περιδέραια, ψέλλια, ὑπερμεγέθη καὶ τεράστια ἐνώτια, καὶ τα τοιαῦτα. Εἰς τὴν καλύβην ἐκαίθη κατ' ὅλην βασιλευδῆρα Μαλαβαρίς μετὰ τῶν συντρόφων τῆς. Ἐννοεῖς ὅτι ἐσπευτα ἁμέσως νὰ τοῦς παραγγείλω νὰ παραστήσωσι κωμωδίαν τινὰ τῇ ἐπαύριον εἰς τὸ ἴδιον ἐκεῖνο μέρος ἐπὶ ἀμοιβῇ δέκα ῥουπιέδων. Τὴν ἐπιούσαν, ἀποποιηθεὶς στωϊκώτατα τὸ ἀγγλικὸν γεῦμα τοῦ διοικητοῦ, ἀπῆλθον περὶ τὰς ἑπτὰ ὥρας πρὸς τὴν καλύβην, καὶ εὗρηκα ὅλα τὰ περίεξ αὐτῆς πεφωτισμένα διὰ καρόων Ἰνδικῶν τιθειμένων ἐπάνω δοκῶν ἐκ κα-



Χορὸς δραματικὸς Μαλαβάρων.

Οἱ Ἄγγλοι δὲν ἐκτιμῶσι διόλου τὰς Τερψιχόρας αὐτὰς τῆς Ἰνδίας. Χθές, ἀξιωματικοὶ τινες τὰς κατεπτόησαν θελήσαντες νὰ χορεύσωσι στρόβιλον μὲ αὐτὰς ἄλλ' οὐταὶ ἐλυπήθησαν τοσοῦτον ὥστ' ἔπεσαν κλαίοντες κατὰ γῆς, καὶ ἐπέμενον νὰ ἀναχωρήσωσιν.

Ἄλλ' ἄς μεταβῶμεν εἰς τὴν νῆσον Τακροβάνην· « Ἡ Κολουβία, ἥτις ὀνομάζεται πόλις, εἶναι ἀπέραντον δίκτος ὁμοιον μὲ κῆπον. Κατοικεῖται δὲ ὑπὸ ἀναριθμήτου πλήθους Σγκαλιδῶν, Μαλαβάρων, Μαλαισιῶν καὶ Μάυρων ζώντων ὅλων εἰς καλύβας χαμηλὰς ὑπὸ τὴν πυκνοτάτην σκιάν δένδρων ξένων εἰς τοὺς εὐρωπαϊοὺς καὶ ὅσον ἐνδέχεται περιέρχων.

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν περιφερόμενος εἰς τὸ δάτος προσέτηντα Μαλαβαρίδα χηριεττάτην, φοροῦσαν κόκκιναν καὶ συνομιλοῦσιν πιησίον καλύβης μὲ πολλοὺς

λάμου. Μὲ προσδιώρισαν νὰ καθήσῃ ἐπάνω δένδρου ἀνεστραμμένου, καὶ ἄνθρωποι γυμνοί, κρατοῦντες δαυλοὺς ἀνημμένους, ἀνεπέτασαν ἐνώπιόν μου πανίον λευκὸν ὅπισθεν τοῦ ὁποῖου συνῆλθον οἱ ὑποκριταί. Ἐὐθὺς ἤρχισαν νὰ κρούωσι τύμπανα καὶ κωδωνίσκους, καὶ τὸ πρὸ μικροῦ σιωπηλὸν καὶ ἔρημον ἐκεῖνο δάσος, κατεκλύσθη ὑπὸ πλήθους Ἰνδῶν. Σμήνη γυναικῶν καὶ παιδίων συρρέυσαντα ἐκάθησαν ἐπάνω ψαθῶν, καὶ ἄνδρες ἀγριοπρόσωποι ἐγέμιναν τὰ μεταξὺ τῶν δένδρων διαστήματα, καὶ τὰς βαθείας ὁπὰς αὐτῶν. Τῆς νυκτερινῆς ταύτης σκηνῆς τὸ ἀποτέλεσμα μὲ κατέπληττεν, ἡ δὲ πένθιμος λάμψις τῶν δαυλῶν μ' ἐδείκνυε χιλιάδας προσώπων μὲ βλέμμα τεθλιμμένον καὶ σκυθρωπὸν, μὲ χρῶμα πρασινοκίτρινον, καὶ μὲ κόμη μακράν. Ἡ φαντασία ὅμως, δξυτέρα τῶν ὀφθαλ-

μῶν, ἐπέτα εἰς τὰ ἀπέραντα ἐκεῖνα δάση, εἰς τὰς ἀθά-
 τας ἐκείνας ἐρήμους, ὅπου κατοικοῦσι μόνα τὰ τε-
 ματώδη θηρία τῶν τροπικῶν, τὰ ὅποια φαίνονται εἰς
 ἡμᾶς τοὺς Εὐρωπαίους μυθώδη. Ὅτε κατεβιβάσθη τὸ
 περαπέτασμα, (διότι δὲν ἀπεσύρθη ἀλλὰ κατεβιβά-
 σθη) (1), εἰ ὀφθαλμοί μου κατεπλήχθησαν ὑπὸ τοῦ
 πλούτου καὶ τῆς πολυτελείας τῶν κοσμημάτων, καὶ
 ὑπὸ τῶν ἀλλοκότων μορφῶν ἢ σχημάτων. Παριστα-
 νετο ἀρχαῖος βασιλεὺς Ἰνδῶν, μεγαλοπρεπέστατα ἐστρ-
 τὰς ἄλλας. Πρὸς τούτοις ὑπῆρχε καὶ ὑπουργὸς ἢ
 στρατηγός, ράβδοφορῶν ἐπίσης, καὶ κωμικώτατα ἐν-
 δεδυμένος ὡς καὶ ὁ βασιλεὺς. Μετὰ τούτους ἤρχετο
 γελωτοποιὸς προγαστῶρ εἰς τὸ ἄκρον καὶ βαθυπώ-
 γων, ἄλλος τις φέρων γυναικεῖα, καὶ ὑπεκρινόμενος
 πρότωπον συζύγου τοῦ ὑποῦρ οὗ, καὶ τέλος νεανίας
 παραδοξῶς πῶς ἐνδεδυμένος ὡς εἰδωλον. Ὅλοι οὗτοι
 οἵτινες παρίστανον ἐπεισόδιόν τι τῆς ἀρχαίας μυθο-
 λογίας τῶν Ἰνδῶν, ἐχόρευον· αἱ δὲ κινήσεις τοῦ βα-



Ἱερεῖς Βουδδῶν.

λισμένος, μὲ πρόσωπον βεβαμμένον καὶ μὲ ράβδον εἰς
 χεῖρας τῇ ὁποίᾳ ἐστρεφε πολλὰ παραδόξως, καθὼς
 καὶ βασιλίσσα, λαμποκοποῦσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι
 ποδῶν, καὶ λυγίζουσα τῆς χεῖρας, τοὺς πόδας, ὁλό-
 κληρον τὸ σῶμά της μὲ ἀκατανόητον ταχύτητα καὶ
 εὐστροφίαν ἦτον δὲ ἰσχυροτάτη καὶ ὠραία, καὶ ἔψαλλε
 μὲ φωνὴν τραχεῖαν καὶ στρηνὴν πάντη ἀσύμφωνον πρὸς
 σιλήως ἦσαν ταχύτατοι καὶ γελοῖαι, ἀνάρμοστοι εἰς
 ἄνθρωπον τρεῦντα ἱμάτιον ποδῆρες καὶ πατριαρχι-
 κόν. Ἡ φυσιογνωμία του ἦτον ζωηρὰ καὶ ἀκτινοδό-
 λος, τὸ δὲ πρόσωπον βεβαμμένον διὰ χρώματος κι-
 τρίνου σημαίνοντος μεγάλην καταγωγὴν, αὐτὸς δὲ
 ἀπήγγελλε μὲ τόνον πολλὰ ἐμφαντικόν. Μὲ ὀρθαλ-
 μοὺς ἀττραπηδόλους, μὲ σῶμα τρέμον καὶ κλονούμε-
 νον, ὥσπερ ἐνίστε πρὸς ἐμὲ, καὶ ὅταν ἔρθανε πλησίον
 μου ἐκλινεν ἐδαφιαίως τὴν κεφαλὴν καὶ μὲ ὀνόμαζε
 ρατζά, ἦτοι μ' εἶδε τίτλον ἀπονεμόμενον ἐν γένει

(1) Καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἡ πόλιν δὲν ἀπεσύρτο, ὡς
 σήμερα ἐν Εὐρώπῃ, ἀλλὰ κατεβιβάζετο. Σ. Μ.

πρὸς ἐκείνους δαπάνη τῶν ὁποίων γίνεται ἡ παράστασις. Μετ' ὀλίγον παρουσιάσθησαν γυμνοὶ τινες ἄνδρες κρατοῦντες βάρβλους, καὶ ξυλοφορτιζόμενοι μετὰ πολλὴν εὐστοχίαν τοῦτο δὲ ἐσήμαινεν ἐπιδρομὴν βαρβάρων. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἄλλος βασιλεὺς ἐνδεδυμένος ὡς καὶ ὁ πρῶτος, ἐφάνη αἰφνης φέρων οὐρανὸν ἐπὶ τῶν νώτων, καὶ πλῆθος ἄλλων πτερῶν τοῦ ἰδίου πτηνοῦ εἰς τὰς χεῖρας, μεθ' ὧν ἐκτύπει ὡς δαιμονίων ὄλον τὸν κόσμον. Ἦρπυτε τὸ στέμμα τοῦ πρώτου βασιλείως καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν θρόνον του. Τότε ὅλοι τὸν ἐπροσκύνησαν. Μετὰ ταῦτα ἦλθε δερδίστης τις ἡ μάγος μεγαλόσωμος, γυμνός, φέρων πῖλον ὀξὺν καὶ περὶ δέξια μεγάλα, τὸ δὲ πρόσωπον ἔχων ἐξωγραφισμένον μετὰ ἱερογλυφικὰ κίτρινα.

διότι πολλάκις εἰς μέρη κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπρόπιτα, κρύπτεται ναὸς μυστηριώδης ὅπου τελεῖται ὁ βουδδισμὸς (2) καθ' ὅλην τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ ἐπιστημότητα. Ἐκεῖ, ἐὰν ἡ φαντασία σου σὲ παρασύρῃ θέλεις ἀναβῆθαι διὰ στενωποῦ ἐλικοειδοῦς καὶ δυσβάτου, ὑπὸ πυκνόφυλλα δένδρα δι' ὧν δὲ διαπερᾷ πῶποτε ὁ ἥλιος, καὶ φθάσει εἰς κλίμακα ναοῦ ἀγροίκου, ὅπου ἱερεῖς εὐπροσήμεροι καὶ πρῶτοι περιτετυλιγμένοι μ' ἐνδύματα κίτρινα, μετ' ὄψιν κιτρίνην, μετὰ πρόσωπον βαρὺ, μετὰ κεφαλὴν ἐξυρισμένην, ὡς καὶ μετὰ σῶμα ἐπίσης ἐξυρισμένον, σὲ εἰσάγουσιν εἰς περίβολον σιωπηλόν, πλήρη πανωιάτων καὶ εὐωδιστάτων ἀνθέων, ὅπου βλέπεις διὰ τοῦ ἀθηνεοῦς φωτός λύχνου, ἄγαλμα γιγαντιαῖον Βουδδα, ποτὲ μὲν ὄρθιον καὶ φθάνον μέχρι τῆς ὁροφῆς



Ἐμπρὶς τῆς Σελήνης.

Τέλος, περί τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν τῆς νυκτός, ἀνεχώρητα, αὐτοὶ δὲ ἐξηκολούθησαν νὰ χορεύωσι, νὰ ψάλλωσι καὶ νὰ κρούωσι τὰ τύμπανά των διατελοῦντες ὅλον ἐν ὑπὸ τὸ σκήπτρον τοῦ σφειριστοῦ τοῦ θρόνου.

Μετὰ τὴν γελσίαν ταύτην παράστασιν ὁ ἐπιστολογράφος μᾶς μεταφέρει εἰς τελετὴν ἐκκλησιαστικὴν οὐχ ἥττον περίεργον.

« Εἰς τὴν σκιερὰν ταύτην νῆσον, (τὴν Ταπροβάνην) τῆς ὁποίας ὁ αἶθρ εἶναι πλήρης ἡλεκτρισμοῦ, ὁ οὐρανὸς ἀστράπτει πολλὰ συνεχῶς καὶ ῥίπτει λάμψιν παράδοξον ἐπάνω τῶν βουνῶν καὶ τῶν βράχων. Ἡ σιωπὴ τῶν τόπων ἐκείνων διακόπτεται πολλάκις ὑπὸ τῶν βροντῶν τῶν κεραυνῶν. ὅταν πλησιάζωσιν αἱ θύελλαι τῆς ἐτημερίας, καὶ ὑπὸ τοῦ πενθίμου ταμτάρ (1) τῶν βόνζων (ιερέων) ἀντηχοῦντος κατὰ τὰ δάστη

τοῦ ναοῦ, ποτὲ δὲ ἐξηπλωμένον ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἄλλης ἄκρας. Οἱ φιλόξενοι οὗτοι ἱερεῖς, πλήρεις ἀγαθότητος εὐγενεῶς, σπεύδουσι νὰ σὲ προσφέρωσι βρώματα καθαρῶτα καὶ συγχεύματα ἐκ προϊόντων τῆς γῆς. Παιδιά ἀνατεθραμμένα εἰς τοὺς ναοὺς ἢ τὰ μοναστήρια ἐκίνα σὲ περιποιῶνται μυριστρόπως, τὰ μὲν σείοντα ῥιπίδια ἐμπροσθέν σου τὰ δὲ προσφέροντά σε ψυχρὸν νερόν, ἐνῶ ἄλλα ἀνάπτουσι πυρὰν, καὶ κατατκευάζουσι σιγάρα μετὰ φύλλα πράσινα τὰ ὅποια κόπτουσι τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ἄλλα σὲ δίδουσι χαροκάλαμον ἢ ὁπώρας ὑπερμεγέθους τὰς ὁποίας οὐδ' ἐφαντάσθης ποτέ. Ἐν ἐξ αὐτῶν, παρατηρήσαντες ὅτι βρόστρουξ τις τῆς κόμης μου εἶχε μακρυνθῇ τῶν ἄλλων, ἀνέστυρε κτένιον ἀπὸ τοῦ θυλακίου του καὶ μετὰ τὸ παρουσιάσει μετὰ μεγίστης σοβαρότητος καὶ χωρὶς νὰ προσφέρῃ οὐδὲ λέξιν (παρατηρητέον ὅτι οἱ Σιγ-

(1) Ὅργανον Ἀσιατικὸν ὡς μάγος δίσκος ἐκ μεταλλοῦ, τὸ ὅπολον κρουόμενος ἐκπέμπει ἤχον ὀξύτατον. Σ. Μ.

(1) Ὑψηλοὶ ἰδίως τῶν κατοίκων τῆς Ταπροβάνης. Σ. Μ.

παιδὲς περιποιῶνται πολὺ τὰς κόμας τῶν καὶ τὰς εἰρουσι πολλὰ μακράς). Ὅλα δὲ ταῦτα γίνονται μετὰ μεγίστης σιωπῆς, καὶ κοσμιότητος, καὶ εὐπρεπείας. Οἱ ἱερεῖς οὗτοι τῶν δατῶν διδάσκουσιν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν μετριοφροσύνην, καὶ τοὺς καθιστῶσι γλυκεῖς καὶ πρᾶγες, ὥς εἶναι οἱ ἐν γένει οἱ Σιγκαλίδες. Οἱ κάτοικοι τῆς θαυμασίας καὶ ὠραιότητας ταύτης νήσου ἔχουσι φυσιογνωμίαν εὐγενῆ, ἥθος γλυκὺ καὶ ἀφελές, σῶμα καθ' ὑπερβολὴν εὐρυθμον, ἀνάστημα ὑψηλόν, καὶ κόμην μελαίνην κυματίζουσαν ἐπὶ ῥάγχεις καὶ νώτων κιτρίνων, περιτυλισσομένην ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς καὶ διαχωριζομένην εἰς δύο πρὸς τὸ μέτωπον· τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἶναι ἀπλούστατα, ἐκ πανίου λευκοῦ, ἐρυθροῦ ἢ πεποικιλμένου, καὶ περικαλύπτουσι χαριέντως τὰς σάρκας αὐτῶν.

Ἐνίοτε τὴν νύκτα, ἀσυνήθως τις ἤχος προσβάλλει ἀφ' ἑνὸς τὰς ἀκὰς σου, ἤχος ἀπαίσιος καὶ ὀχληρὸς ἰσχυρῶν βαρβαρικῶν· ὁ ἤχος οὗτος συνοδεύει περὶ τὴν ἐλεφάντων ἐστολισμένων καὶ μεταφερόντων ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον ναὸν λείψανα τοῦ Βούδδα. Ὁ κατὸς τῶν δαυλῶν διαδίδει ὁσμὴν νεκρικὴν. Μετ' ὀλίγον εὐρίσκεται ἐν μέσῳ τῆς νυκτερινῆς αὐτῆς λιτανείας, καὶ ὁ πρῶτος τῶν τυμπάνων καὶ τῶν κωδῶνων τοὺς ὁποίους κινεῖ τὰ κολοσσαῖα ἐκεῖνα ζῶα καταπορευοῦσι τὴν κεφαλὴν σου. Μετὰ μικρὸν ὁμοῦ καὶ ὥς ζωνηρότερον πλήττει τὰς ὀφείας σου. Μεγιστὰς ἐντόπιος φέροντες λευκὰ ἐνδύματα μυθολογικά, προχωροῦσι με βῆμα βραδὺ καὶ εὐρυθμον· ὁλόκληρος ἡ κομπή εἰσδύουσα ἐντὸς τοῦ δάσους γίνεται ἄφαντος, σὺ δὲ μένεις ἐκστατικὸς ὥς ἂν ἐβλαπες ὄνειρον. Ἀλλ' ἐνῶ προσπαθεῖς νὰ ἐνθυμηθῇς ἐὰν ὠνειρεύεσθαι ἢ ἢ τῶν παρευρέθης εἰς τελετὴν οὐρανίαν, οἱ ἤχοι αἰνῶς εἶχον ἀπομακρυνθῇ ἀκούονται ἐκ νέου. Ἡ κομπή ἐπιστρέφει πρὸς τὸν ναὸν, καὶ ὁ πρῶτος τῶν τυμπάνων ἀναβαίνει τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος διὰ νὰ ἐκδύθῃ τῶν ἱερατικῶν κοσμημάτων. Ἐπειδὴ ποτε εὐθὺς ἀπειρον ἐφρασσε τὴν εἰσοδὸν τοῦ ναοῦ, μετ' ἀνεβήσαν ἐπὶ τοῦ ἐλεφάντος διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὰ μνηστήρια τῶν. Ἴδον ἀρχαῖα κοσμήματα, ἀγροίκου μὲν ἀλλὰ περιέργου ἐργασίας, κατασκευασθέντα ὑπὸ ῥατζᾶν Ἰνδῶν, καθὼς καὶ τοὺς σωροὺς τοῦ χρυσοῦ δι' οὗ καλύπτεται ὁ ὁδοὺς τοῦ Βούδδα, ὁδοὺς ἱερὸς εὐρισκόμενος σήμερον εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀγγλων. Λόχος ἀγρίων Μαλαισίων φυλάττει τὸν ὁδόντα τοῦτον, ἑτοιμὸς νὰ κατασπαράξῃ μετὰ τὰς ῥάβδους τοῦ πάντα ὅστις ἤθελε τολμήσῃ νὰ προσκυνήσῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ πλησίον· ὥστε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει αὐτὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν του εἶναι κύριος τῶν Σιγκαλίδων καὶ τῆς Ταπροβάνης.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΙΑΚΣΩΝ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

Μετὰ τὴν γενεάν τῶν μεγάλων τῆς ἀμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας ἀνδρῶν, οὐδεὶς ἐπενήργησεν ἐπὶ τὰς τύχας τῆς Ὁμοσπονδίας πολιτείας ὅσον ὁ στρατηγὸς Ἰάκσων· ὑπῆρξεν ἄρα ὁ συνετώτερος τῶν πολιτῶν, ὁ κατανοήσας μᾶλλον τῶν ἄλλων τὰ ἀληθῆ τῆς ἰδίας πατρίδος συμφέροντα, καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων συντελέσας εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ταύτης εὐδαιμονίαν, εἰς τῆς

ἐλευθερίας καὶ τῆς τάξεως τὴν ἀποκατάστασιν· Ὅχι ἀλλ' ἠγάπησεν αὐτὴν σφόδρα. Ἡ καρδιά αὐτοῦ κατεφλέγετο ὑπὸ πατριωτισμοῦ ἀπολύτου, ὅπως ἄλλοι λατρεύουσιν ἐνθεομανῶς τὴν ἀπόλυτον μοναρχίαν· ἡ ἀγάπη ὁμοῦ αὐτὴ ὑπῆρξεν ὑπερβάλλουσα, διότι, καταφρονήσας τὰ ἱερὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν δίκαια, τὸ ὀρεζόμενον πρὸς ταῦτα σέβας, ὑπέπεσεν εἰς σφάλμα ἀσυγχώρητον εἰς ἄνδρας πολιτικοὺς, ὥς ἐκθέτοντας οὕτω τὴν πατρίδα αὐτῶν εἰς ἀγῶνα· καὶ καταστροφάς. Ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ, αἱ ἠνωμέναι πολιτεῖαι ἐξέκλιναν τῆς ὁδοῦ τὴν ὁποίαν εἶχε διαχαράξει ἡ πατρικὴ καὶ ἰσχυρὰ τοῦ Οὐασιγκτῶνος χεὶρ, καὶ ἀπεδύθησαν εἰς στάδιον μὲν νέον ἐνδόξου μέλλοντος ἀλλὰ πλήρες κινδύνων διὰ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἀσφάλειαν, τὴν τάξιν καὶ αὐτὴν τῆς πολιτείας τὴν σωτηρίαν.

Ὁ Οὐασιγκτῶν, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ καταστήσαντες μετ' αὐτοῦ τὴν ἀμερικανικὴν ἀνεξαρτησίαν, καὶ συσχεδιάσαντες τὸ ὁμοσπονδικὸν σύνταγμα τοῦ 1789 ἔτους, οἱ Φραγκλῖνοι, οἱ Ἀδάμ, οἱ Μαδισόνες, οἱ Ἀμιλτόνες, εἶχον τὴν γαληνιαίαν καὶ ψυχρὰν ἀνατροπὴν δι' ἧς χαρακτηρίζεται ὁ ἀνώτατος βρετανικὸς πολιτισμός· ἐθεοποιοῦν τὸν νόμον. Δὲν εἶχον μὲν συστήσει ἀριστοκρατίαν κτηματικὴν, διότι, αἱ ἀπελευθερωθεῖσαι δεκάστεις ἐπαρχίαι ἐπασχόν ἐλλειψιν τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκαίων στοιχείων, (ἀμφιβάλλομεν δὲ ἐὰν, καὶ τούτου δοθέντος, ἤθελον παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν ταύτην), ἀπεδέχοντο ὁμοῦ τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς παιδείας, καὶ ἐδόξαζον ὅτι ἤθελε στερεωθῇ τὸ κράτος αὐτῆς δι' αὐτῆς τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως. Ἐφρόνουν ὅτι τὸ αὐθόρμητον καὶ ἐγκάρδιον σέβας, τὸ ἔμφυτον τοῦ δημοσίου συμφέροντος αἰσθημα, ἤρχουν μόνον νὰ ἀναθέσωσι δι' ἀνευφημίας εἰς τοὺς ἱκανωτέρους καὶ ἐναρετωτέρους τῶν πολιτῶν τὴν διεύθυνσιν τῶν κοινῶν, χωρὶς τῆς μετολαβήσεως τῆς ὕλικης δυνάμεως, ἢ τῆς ἐπιρροῆς τῶν μεγάλων διαδοχικῶν περιουσιῶν. Ἐφρόσον δὲ ἐξωσγονεῖτο ἡ καρδιά αὐτῶν ὑπὸ συμπαθειῶν πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἐπιθύμει εἰλικρινῆ καὶ εὐγενῆ δημοτικότητα, ἐπὶ τοσούτον ἀπεστρέφετο τὴν δημοκοπίαν. Ἐμίτουν ἐκ βάθους ψυχῆς τὴν κυβέρνησιν τοῦ ὄχλου, ἂν καὶ παρεδέχοντο τὴν γενικὴν σχεδὸν ψηφοφορίαν· ἀλλ' εἶπομεν ἤδη ὑπὸ ποίων ὑπέθετον ὅτι ἔμελλεν αὐτὴ ν' ἀντιπροσωπευθῇ. Ἀντεπολιτεύοντο εἰς τὸ στρατιωτικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἀφευκτον παρακολούθημα εἶχε, κατ' αὐτοὺς, τὴν τυραννίαν. Δὲν ἤθελον κατακτήσεις, πεπεισμένοι ὅτι γῆ ἰση κατὰ τὴν εὐρυχωρίαν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἤρκει, ἐπὶ πολλῶν αἰώνων διάστημα, εἰς ἔθνος μόλις τότε συγκείμενον ἐκ τεσσάρων ἑκατομμυρίων ψυχῶν. Ὅταν ὁ Ἰερφεράν, διὰ τῶν εἰρηνικῶν μέσων τῶν διαπραγματεύσεων καὶ διὰ χρημάτων ἀπέκτησε τὴν Λουϊζιάναν, ἀπαραιτήτως ἀναγκαίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐπικρατείας, δὲν παρουσιάσθη ὡς τροπαιοῦχος ἀναβαίνων τὸ Καπιτώλιον, ἀλλ' ἐζήτησεν ἐπικύρωσιν.

Ὁ στρατηγὸς ὁμοῦ Ἰάκσων, λαβὼν πάντῃ διάφορον ἀγωγὴν, προσβληθεὶς ἐκ νηπιότητος ὑπὸ ἀλλοίων ἐντυπώσεων, ὑποκύψας... ὅχι, ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος δὲν ὑπέκυπτεν, ἀλλὰ κλίνων ἐκ φύσεως πρὸς ἕξεις ἀντιθέτους, θέλησιν ἔχων σιδηρᾶν, κάτοχος τῶν προτερη-